

Gf.IV.30.057/2016/7.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Juhász Viktor ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME, Cg..., adószám:...) felperesnek -, a Jámbor és Tóth Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME., ügyintéző: dr. Tóth Gergely ügyvéd) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 2015. november 3. napján meghozott 10.G.40.243/2014/17. számú ítélete ellen a felperes részéről 18. sorszámon benyújtott fellebbezés alapján indult másodfokú eljárásban - a 2016. április 6. napján megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 127 000 (Egyszázhuszonthétezer) Ft másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívásában megjelölt határidőben, módon és számlára - 2 500 000 (Kettőmillió-ötszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte őt arra, hogy fizessen meg az alperesnek 400 000 Ft + áfa összegű perköltséget, az államnak pedig - külön felhívásra - 1 500 000 Ft le nem rótt eljárási illetéket.

Az ítéletben megállapított tényállás lényege a következő volt:

Az alperesi önkormányzat törvényes képviselője - egyben polgármestere - **CS.GY.**, aki a felperes gazdasági társaság törvényes képviselőjének, **CS.SZ.J.-nek** az édesapja.

2008. évben az alperesi önkormányzat elhatározta egy ipari terület kialakítását a településen.

Ennek érdekében az alperes módosította a településrendezési tervét és azt véleményezésre megküldte az **FELÜGYELŐSÉG** (a továbbiakban: Felügyelőség), amely szervezet a módosítás ellen kifogást nem emelt.

Erre tekintettel pedig az alperes 2009. február 16-án megalkotta a 2/2009. (II.16.) számú rendeletét a helyi építési szabályzatról és szabályozási tervről.

A tervezett ipari terület infrastruktúrájának kiépítése érdekében az alperes 2010. évben pályázatot nyújtott be a **KFT1.**-hez (a továbbiakban: **KFT1.**), amely társaság a beruházás megvalósításához 56 000 000 Ft támogatást ítélt meg az alperesnek.

Az alperes által benyújtott pályázati dokumentáció szerint a tervezett beruházás engedélyezési és kiviteli tervezési folyamatának teljesítési határideje 2010. április 30-a, a beruházás teljes megvalósításának végső határideje pedig 2011. október 31-e volt.

A felperes gazdasági társaság 2008. évben egy benzinkút létesítését tervezte **TELEPÜLÉS NEVE** településen, az e beruházással kapcsolatos felperesi pályázat azonban több alkalommal is elutasításra került.

2008. végén, illetve 2009. elején a peres felek képviselői szóban megállapodtak abban, hogy a felperes az általa tervezett benzinkutat az alperes által kialakítandó ipari park területén fogja megvalósítani és üzemeltetni. Erre tekintettel a felperes a benzinkút létesítésére irányuló korábbi pályázatát az alperes által kialakítani tervezett ipari területre adaptálta. Az így módosított pályázat elfogadásra került, 2009. szeptember 20-án a felperes a támogatási szerződést megkötötte, 2009. őszen pedig a benzinkút alpinfrastruktúrájának kiépítését is megkezdte.

A peres felek a közöttük létrejött szóbeli megállapodásban vállalt kötelezettségeik vonatkozásában konkrét teljesítési határidőt nem határoztak meg, az általuk benyújtott pályázatokban szereplő határidőkről azonban kölcsönösen tudomásuk volt.

A felperes törvényes képviselője az ipari park területén egy másik cége által megvalósítani tervezett vállalkozást is üzemeltetni kívánt.

Az e másik cége által folyamatba tett pályázati eljárásban való felhasználás érdekében az alperes 2010. február 5-én a következő tartalmú, írásba foglalt nyilatkozatot bocsátotta a felperes törvényes képviselőjének a rendelkezésére:

„Alulírott **CS.GY.** polgármester a **ALPERES NEVE** nevében hivatalosan nyilatkozom, hogy a boldvai 022/3. hrsz. alatti terület - a **ALPERES NEVE** Képviselő-testületének 8/2009. (II.16.) számú határozatával elfogadott településszerkezeti tervében és a 2/2009. (II.16.) számú rendeletében, mely **TELEPÜLÉS NEVE** község helyi építési szabályozásáról és szabályozási terhérről szól - ipari-, gazdasági övezetként szerepel.

Kijelentem, hogy mind a településszerkezeti terv, mind a helyi építési szabályzat által nevesített településszerkezeti építési övezetek - így a már meghivatkozott ipari-, gazdasági övezet is - rendelkezett és rendelkezik minden szükséges szakhatósági engedéllyel.

Ezen nyilatkozatot a **FELPERES NEVE** kérésére adtam ki."

A nyilatkozat megtételének időpontjában az ipari park infrastruktúrájának kialakításához szükséges szakhatósági engedélyek közül az ivóvíz és csapadékvíz elvezetéssel kapcsolatos engedély ténylegesen nem állt rendelkezésre.

Emellett az alperesnek a tervezett ipari területre vonatkozó környezetvédelmi engedély kiadása iránti kérelmét a Felügyelőség a 2010. június 23-án meghozott határozatával elutasította, az alperes fellebbezése folytán eljáró **FŐFELÜGYELŐSÉG** (a továbbiakban: Főfelügyelőség) pedig az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

Ezt követően az alperes a jogerős közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt pert indított a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságon, amely bíróság a 2011. november 10. napján meghozott ítéletével az alperes keresetét elutasította.

A szükséges engedélyek hiányában az alperes a támogatási szerződést a **KFT1.**-vel nem tudta megkötni, ezáltal a támogatói döntés érvényét veszítette.

Az alperes 2013. évben pert indított a Felügyelőség alperes ellen, amely perben közigazgatási jogkörben okozott kár, illetve biztatási kár jogcímén 66 347 841 Ft és járulékai megfizetésére kérte őt kötelezni. A keresetet elbíráló Miskolci Törvényszék a 2014. január 14. napján meghozott számú ítéletével az alperes keresetét elutasította, amely ítélet ellen az alperes fellebbezést terjesztett elő. A fellebbezést elbíráló Debreceni Ítéltábla azonban a 2014. április 16. napján meghozott számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felperes a jelen perben előterjesztett keresetében elsődlegesen szerződésszegéssel okozott kártérítés, másodlagosan pedig biztatási kár jogcímén 138 298 773 Ft kártérítés megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Állította, hogy a peres felek között már 2008. illetve 2009. évben létrejött egy szóbeli megállapodás, amelyben az alperes az ipari terület - beleértve annak teljes infrastruktúráját - kialakítását, a felperes pedig azt vállalta, hogy a megvalósuló ipari parkban egy benzinkutat fog létesíteni és üzemeltetni.

Az alperes azonban a szóbeli megállapodásban vállalt kötelezettségét nem teljesítette, az ipari terület infrastruktúráját nem építette ki.

Mindemellett a kártérítési igénye jogalapját megteremtő jogellenes alperesi magatartásként jelölte meg a felperes az alperes részéről 2010. február 5. napján kiadott írásbeli nyilatkozatot, amellyel összefüggésben állította, hogy abban az alperes valótlanul tájékoztatta őt arról, hogy az ipari park kialakításához szükséges valamennyi szakhatósági engedély a rendelkezésére áll.

A felperes állítása szerint az alperesnek a fentiekben megjelölt jogellenes magatartásával okozati összefüggésben őt a keresetlevelében részletezettek szerint mindösszesen 138 298 773 Ft összegű kár érte, amelynek megfizetésére kérte az alperest kötelezni - a 2014. március 14. napjáig hatályban volt - „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 6. §-a, 318. §-ának (1) bekezdése és a 339. §-ának (1) bekezdése alapján.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A felperes által megjelölt szóbeli megállapodás létrejöttét nem vitatta, azonban állította, hogy az abban megvalósítani vállalt beruházás megghiúsulása rajta kívül álló okból, azért következett be, mert az ipari park kialakításához szükséges környezetvédelmi engedély kiadását a Felügyelőség utóbb megtagadta. Jogellenes magatartást tehát nem tanúsított, amely kizárja a kártérítési felelőssége megállapítását.

A régi Ptk. 6. §-ára alapított felperesi igénnyel összefüggésben pedig állította, hogy a kártérítési felelőssége megállapításának a jogszabályban meghatározott feltételei e vonatkozásban is hiányoznak. Állította továbbá, hogy a 2010. február 5. napján keltezett írásbeli nyilatkozatát helyesen akként kell értelmezni, hogy az alperes az ipari-, gazdasági övezetté történő átminősítéshez szükséges szakhatósági engedélyekkel rendelkezik, amely a nyilatkozat kiadásának időpontjában megfelelt a valóságnak, tehát az valós tartalmú volt.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét az általa megjelölt mindkét jogcímen alaptalannak találta.

A régi Ptk. 318. és 339. §-aira alapított kereseti kérelemmel összefüggésben megállapította, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a felek közötti szóbeli szerződés létrejötté ugyan megállapítható volt, azonban mivel az teljesítési határidőt nem tartalmazott, az abban vállalt kötelezettségek teljesítésének határideje szempontjából a felek pályázataiban szereplő határidőket kellett irányadónak tekinteni, amely az alperes esetében 2011. október 31-e volt.

Ebből pedig az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az alperes részéről az általa 2010. február 5-én megtett nyilatkozat minősülhet az első olyan jogellenes magatartásnak, amellyel okozati összefüggésben a kártérítési felelőssége egyáltalán felmerülhet.

Ebből viszont az következik, hogy a 2010. február 5-e előtti időszakban már felmerült felperesi kiadások semmiképpen nem hozhatók oksági kapcsolatba az alperes jogellenes magatartásával.

A felperes törvényes képviselőjének az utolsó tárgyaláson tett nyilatkozata alapján az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy a hivatkozott alperesi nyilatkozatot a felperesi ügyvezető egy másik cége pályázatának benyújtásához kívánta felhasználni, amely ugyancsak kizárta az okozati összefüggés fennállásának megállapítását az alperes magatartása és a felperes állított kára között.

Az előzményi perekben meghozott jogerős ítéletek alapján az elsőfokú bíróság tényként állapította meg azt is, hogy az alperes mindent megtett annak érdekében, hogy az ipari terület kialakításra

kerüljön, annak elmaradása tehát nem az ő magatartására vezethető vissza, ezáltal pedig az alperes terhére jogellenes magatartás sem volt megállapítható.

A régi Ptk. 6. §-ára alapított kereseti kérelem elutasítását az elsőfokú bíróság azzal indokolta, hogy a felek közötti szerződéses kapcsolat ténye már önmagában kizárta e jogszabályi rendelkezés alkalmazását.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben annak a keresetében foglaltak szerinti megváltoztatását kérte.

A 2010. február 5. napján keltezett alperesi nyilatkozatban megjelölt 2/2009. (II.16.) számú rendeletre hivatkozással állította, hogy az alperes a nyilatkozatba foglalt tartalmú tájékoztatást már 2009. február 16. napján megtette, ő pedig e tájékoztatás alapján és annak tudatában, hogy az ipari terület kialakítása megtörtént, kötötte meg a benzinkút kialakításával kapcsolatos támogatási szerződést 2009. szeptember 20-án.

A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tehát a rendelkezésére állt bizonyítékokat helytelenül értékelte, mivel figyelmen kívül hagyta, hogy az ipari terület kialakítása az alperes részéről 2009. február 16. napján megtörtént és erről az alperes tájékoztatta is az érintett társaságokat. Ez a tájékoztatás pedig azt tartalmazta, hogy az ipari terület az összes szakhatósági engedéllyel rendelkezik.

A felperes ennek az információnak a tudatában kezdte meg a beruházást 2009. november 4-én. Annak következtében pedig, hogy az alperes részéről adott tájékoztatás valótlan tartalmú volt, annak nyújtásával az alperes jogellenes magatartást fejtett ki, amellyel okozati összefüggésben a felperest a keresetlevelében megjelölt összegű kár érte.

Az alperes a másodfokú tárgyaláson szóban előterjesztett fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokai alapján történő helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésére állt bizonyítékok okszerű értékelése alapján, helyesen állapította meg, amelyet a felperes sem támadott a fellebbezésében, ezért azt az ítéletábra is elfogadta az ítélezése alapjául. Erre tekintettel pedig a fellebbezés elbírálása során az ítéletábrának is abból a megállapításból kellett kiindulnia, hogy 2008. végén, illetve 2009. elején a felek között létrejött egy szóbeli megállapodás, amelyben az alperes egyrészt azt vállalta, hogy az ipari park kialakítása érdekében módosítja a településrendezési tervét, másrészt - a szükséges engedélyek beszerzését követően - kiépíti az ipari park infrastruktúráját. E kötelezettségek teljesítésére a felek a szóbeli megállapodásban konkrét teljesítési határidőt nem állapítottak meg, azonban a felperes tisztában volt azzal, hogy az alperes által benyújtott pályázati anyagban az ipari park infrastruktúrájának kiépítésére megállapított végső határidő 2011. október 31-e volt.

Nem volt vita a felek között a tekintetben sem, hogy az alperes a szóbeli megállapodásban vállalt kötelezettségét csak részben teljesítette, mivel az ipari park infrastruktúrájának kiépítésére - az ahhoz szükséges környezetvédelmi engedély hiányában - nem került sor.

Ezáltal pedig az alperes megszegte a felperessel kötött szóbeli szerződést, amelyre tekintettel a felperes - a jogszabályban megállapított feltételek fennállásának bizonyítása esetén - alappal igényelhetette az alperestől a szerződésszegéssel okozati összefüggésben felmerült kára megtérítését. A keresetlevél 3-4. oldalán található táblázat 1-12. pontjaiban megjelölt tényleges károk vonatkozásában az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy azok nem az alperes szerződésszegésével okozati összefüggésben keletkeztek, mivel ezek a felperesi kiadások már azt

megelőzően felmerültek, hogy az ipari park infrastruktúrájának kiépítésére vonatkozó alperesi kötelezettségvállalás teljesítésének határideje lejárt volna, tehát azt megelőzően, hogy az alperes szerződésszegése bekövetkezett volna.

Ezért az elsőfokú bíróság a felperesnek a régi Ptk. 318. §-ára és a 339. §-ának (1) bekezdésére alapított, a keresetlevélben található táblázat 1-12. pontjaiban megjelölt tényleges károk megtérítése iránti keresetét érdemben helyesen utasította el és etekintetben az ítélet tábla az elutasítás indokaival is egyetértett.

A felperes részéről elmaradt haszon címén érvényesített követelések tekintetében azonban az okozati összefüggés hiányát már nem lehetett megállapítani, hiszen az alperes - nem vitásan - a szóbeli szerződésben vállalt valamennyi kötelezettségét a pályázati anyagban szereplő határidő (teljesítési határidő) lejártát követően sem teljesítette, ezáltal pedig az elmaradt haszon iránti felperesi követelések tekintetében az alperes szerződésszegése megállapítható volt.

A régi Ptk. 339. §-a (1) bekezdésének második fordulata alapján azonban az alperes bizonyíthatta, hogy a szóbeli szerződésben vállalt kötelezettségei teljesítése érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, ezért mentesül a kártérítési felelősség alól.

Az elsőfokú bíróság a jelen per anyagává tett előzményi perek adatai alapján helytállóan állapította meg, hogy az alperes az ipari park infrastruktúrájának kiépítésére vállalt kötelezettsége teljesítése érdekében úgy járt el, ahogy az adott helyzetben tőle elvárható volt: a településrendezési terv módosítását - még annak elfogadása előtt - véleményezésre megküldte a Felügyelőségnek, aki az ellen kifogást nem emelt. Utóbb azonban a Felügyelőség a környezetvédelmi engedély kiadását megtagadta, az e tárgyban meghozott közigazgatási határozat felülvizsgálata vonatkozásában pedig az alperes valamennyi jogorvoslati lehetőséget igénybe vette, azonban azok nem vezettek eredményre.

Az alperes az előzményi perek adataival tehát bizonyította, hogy a magatartása nem volt felróható, ezáltal pedig mentesül a szerződésszegés miatti kártérítési felelőssége alól.

Etekintetben azonban az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását annyiban pontosítja, hogy az elmaradt haszon iránti felperesi igény vonatkozásában az alperes kártérítési felelősségének megállapítására nem a jogellenesség, hanem a felróhatóság hiánya miatt nem kerülhetett sor, figyelemmel arra, hogy a szerződésszegés ténye önmagában megalapozta az alperes magatartásának jogellenességét.

A felperesnek a régi Ptk. 318. §-ára és a 339. §-ának (1) bekezdésére alapított, elsődleges kereseti kérelmével összefüggésben az ítélet tábla rámutat arra is, hogy a 2010. február 5-én keltezett nyilatkozat kiadásával az alperes szerződésszegést nem valósított meg, ezért erre mint az elsődleges kereseti kérelmét megalapozó körülményre a felperes alaptalanul hivatkozott. Erre tekintettel pedig a felperes elsődleges kereseti kérelmének elbírálása kapcsán annak a fellebbezésben felhozott körülménynek sem volt jelentősége, hogy e nyilatkozatát az alperes - szóban - már 2009. februárjában megtette a felperes felé. Rámutat ugyanakkor az ítélet tábla, hogy a felperesnek ez a fellebbezésben tett előadása olyan új tényállításnak minősült, amelynek a másodfokú eljárásban történő elbírálását, illetve figyelembevételét a Pp. 235. §-ába foglalt korlátozó rendelkezés egyébként is kizárta.

A 2010. február 5-én keltezett alperesi nyilatkozatnak a felperes másodlagos, a régi Ptk. 6. §-ára alapított kereseti kérelmének elbírálása kapcsán lett volna jelentősége, azonban ennek a kereseti kérelemnek az érdemi vizsgálatát a felek közti szerződéses kapcsolat ténye kizárta.

A régi Ptk. 6. §-a szerinti ún. utaló magatartás ugyanis nem deliktuális felelősségi tényállás, nem követel meg jogellenességet, hanem olyan szubszidiárius (mögöttes) tényállás, amelynek alkalmazására - ahogyan azt az elsőfokú bíróság is megállapította - csak akkor kerülhet sor, ha a felek között polgári jogi szerződés nem jött létre (BDT2005.1175. számú eseti döntés).

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelen fellebbezést előterjesztő felperes a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából eredő saját másodfokú perkötségét a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján maga köteles viselni, valamint köteles megtéríteni az alperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó másodfokú perkötségét, amelynek összegét az ítéletábra a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján hivatalból határozta meg „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdései, valamint a 4/A. §-a alapján, értékelve azt is, hogy az alperes jogi képviselője írásban fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő, a tárgyaláson szóban előadott ellenkérelme pedig az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokai alapján történő helybenhagyására szorítkozott.

A felperes „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. §-ának (3) bekezdése, valamint „A költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban” tárgyú 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése, valamint a 15. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján köteles továbbá az államnak megfizetni az illetékfeljegyzési joga folytán előzetesen le nem rótt, az Itv. 46. §-ának (1) bekezdésében meghatározott mértékű feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Debrecen, 2016. április 6.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -